

Zvyšovanie biodiverzity úživnosti prostredia poľovnej zveri

Úživnosť prostredia (biotopov) zveri

biotop = súbor všetkých živých a neživých činiteľov, ktoré vzájomným pôsobením vytvárajú životné prostredie určitého druhu, jedinca, populácie, spoločenstva

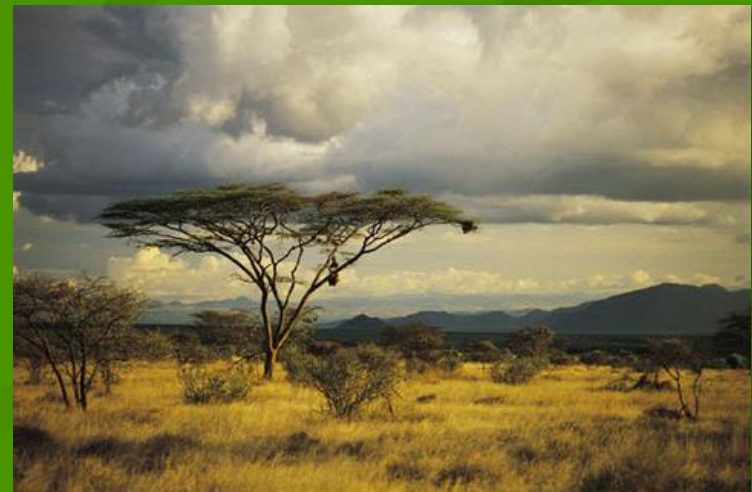
biodiverzita = druhová rozmanitosť

Hraničné ekologické faktory (svetlo, teplo, voda, pôda) svojim vzájomným pôsobením na vegetáciu určujú **úživnosť prostredia** (biotopu) pre populácie rastlinožravých živočíchov (zveri) a následne aj mäsožravých.

Úživnosť prostredia (biotopov) zveri

Biotop	Cicavce	Biomasa (kg/ha)
trávnatý buš	slon, hroch, byvol	175,00
akáciová savana	rôzne kopytníky	122,50
trávnatá mokrad'	rôzne kopytníky	96,30
trávnatá savana	antilopy	21,70
zmiešaný les	los	3,80
zmiešaný les	pasrnec	3,50
zmiešaný les	jeleň európsky	1,30
ihličnatý les	lesný karibu	0,02
tundra (Kanada)	tundrový karibu	0,62
tundra (ostrov Pribilov)	sob (domestikovaný)	5,90

Úživnosť prostredia (biotopov) zveri

dostupnosť prízemnej vegetácie = lepšia využiteľnosť (savana, tundra > les)

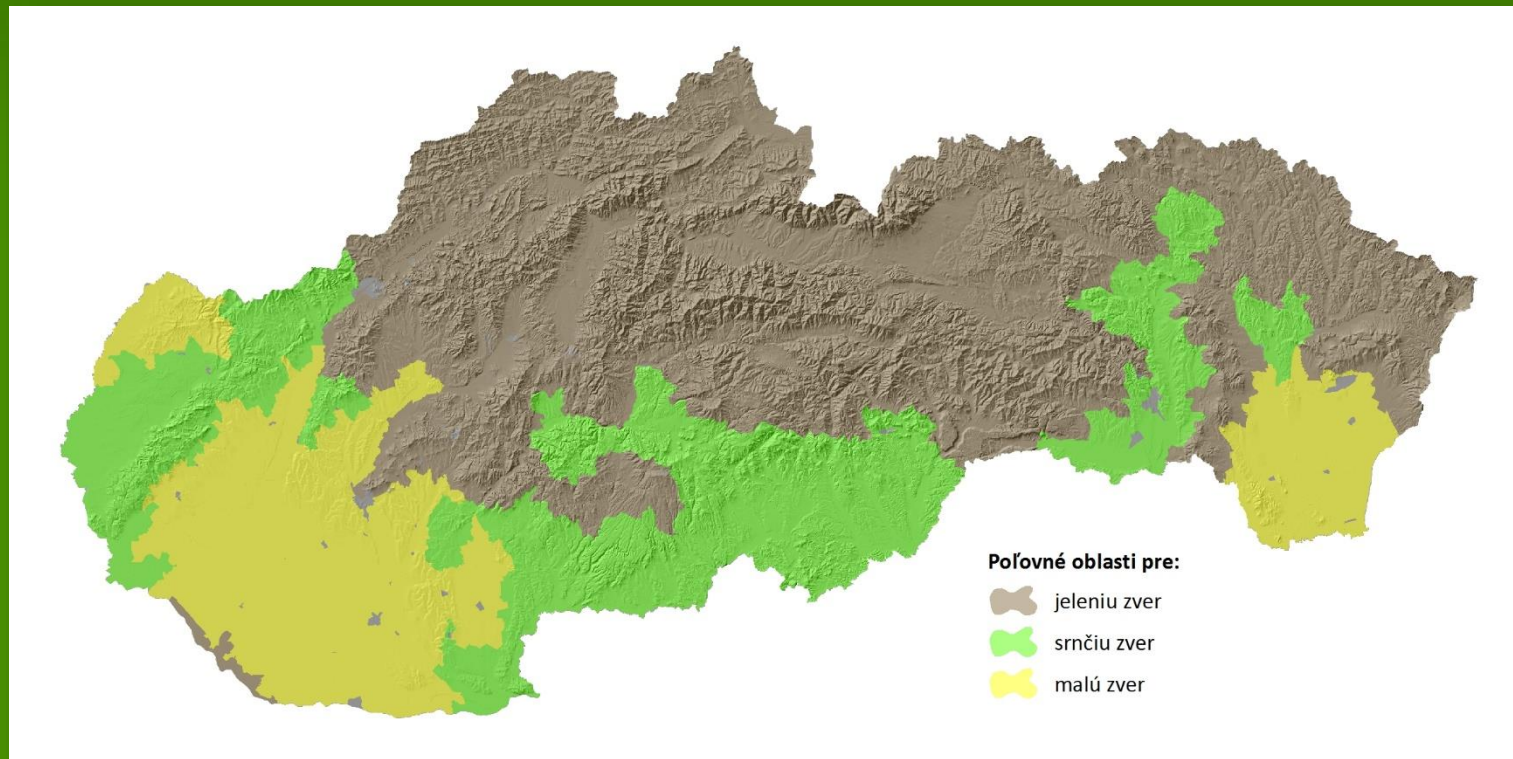
les = dlhoveký primárny producenti (stromy, kry), čiastočne prechádzajú cez potravné reťazce, pomalé rozkladacie procesy než trávny a bylinný, primárna produkcia uložená v dreve, asimilačné orgány nedostupné (koruny stromov)

Lesy majú chudobnejšiu prízemnú etáž než trávne spoločenstvá.

Úživnosť prostredia (biotopov) zveri

Poľovná plocha Slovenska

celková 4,43 mil. ha

lesné pozemky (LP) - 1,97 mil. ha (44,6 %)

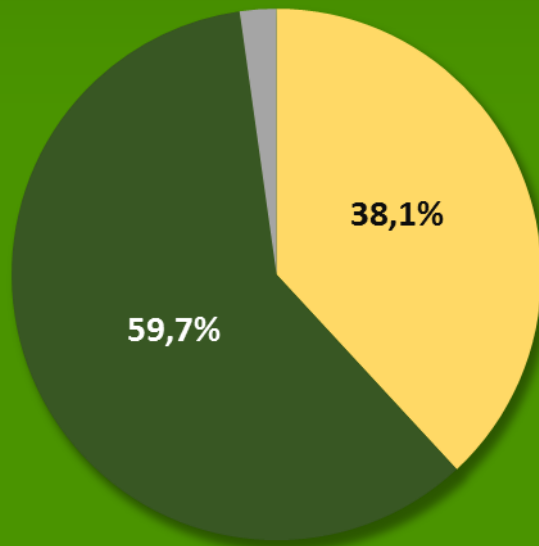
poľnohospodárske pozemky (PP) - 2,34 mil. ha (52,7 %)

iné pozemky (2,7 %)

Úživnosť prostredia (biotopov) zveri

Poľovná plocha poľovných oblastí

Jelenie PO

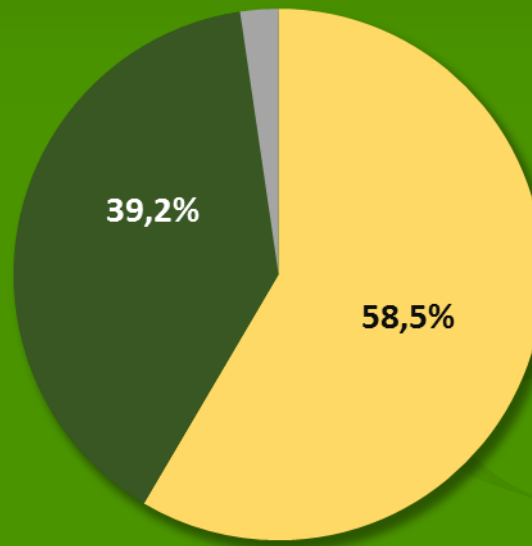

2,48 mil. ha

LP 1,48 mil. ha

PP 0,94 mil. ha

Srnčie PO

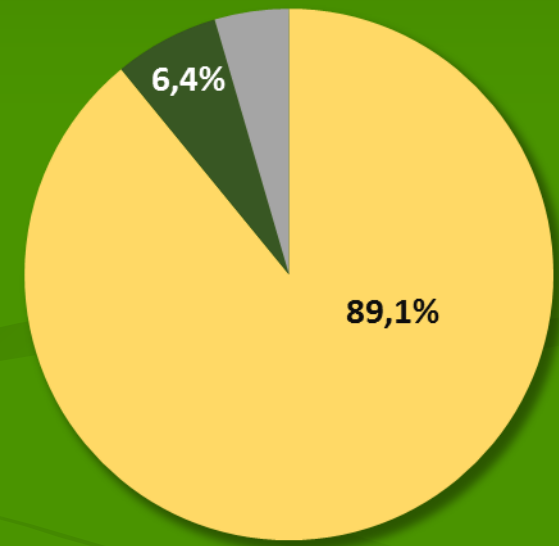

1,06 mil. ha

LP 0,42 mil. ha

PP 0,62 mil. ha

PO pre malú zver

0,85 mil. ha

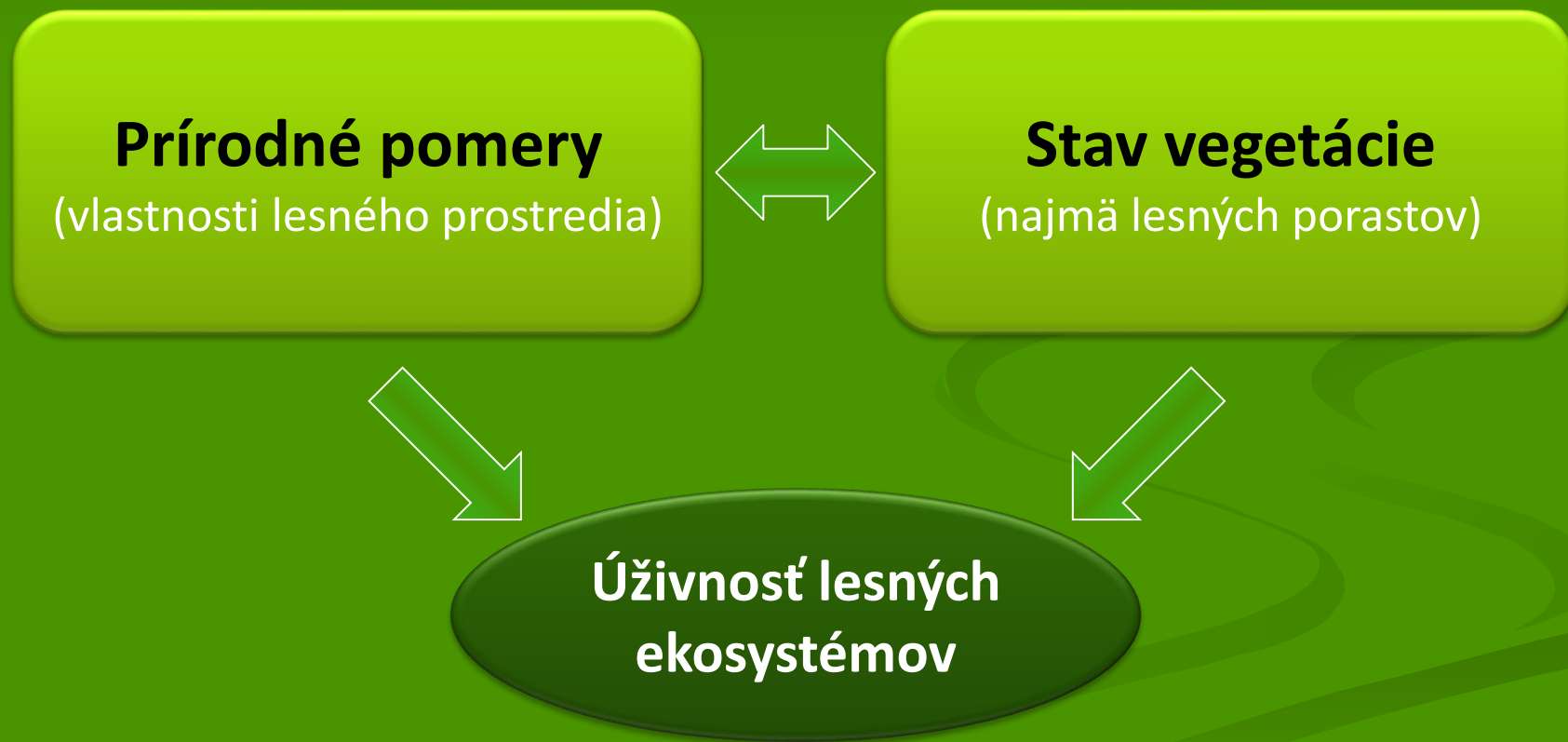
LP 0,05 mil. ha

PP 0,76 mil. ha

■ PP ■ LP ■ iné

Úživnosť lesných poľovných revírov pre raticovú zver

Úživnosť lesných ekosystémov a prirodzený výskyt raticovej zveri v lesných poľovných revíroch determinujú:

Úživnosť lesných poľovných revírov pre raticovú zver

Prírodné pomery
(vlastnosti lesného prostredia)

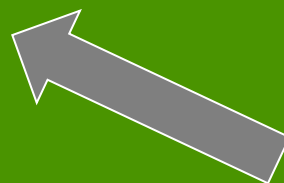
- majú relatívne stabilný charakter

nadmorská výška
(klimatické pomery)

lesné vegetačné stupne

vlastnosti pôd
(pôdno-výživové pomery)

**edaficko – trofické rady
a medzirady**

Úživnosť lesných poľovných revírov pre raticovú zver

Prírodné pomery (vlastnosti lesného prostredia)

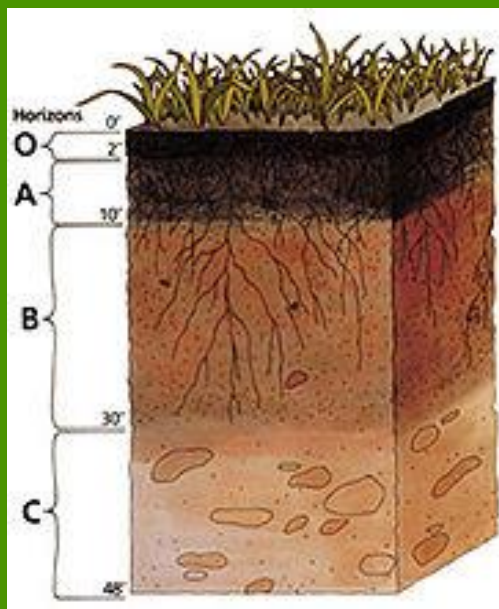

Lesné vegetačné stupne

1. dubový (do 300 m n. m.)
2. bukovo-dubový (200 - 500 m n. m.)
3. dubovo-bukový (300 - 700 m n. m.)
4. bukový (400 - 800 m n. m.)
5. jedľovo-bukový (500 - 1 000 m n. m.)
6. smrekovo-bukovo-jedľový (900 - 1 300 m n. m.)
7. smrekový (1 250 - 1 550 m n. m.)
8. kosodrevinový (nad 1 550 m n. m.)

Úživnosť lesných poľovných revírov pre raticovú zver

Prírodné pomery
(vlastnosti lesného prostredia)

Edaficko – trofické rady a medzirady

A acido-oligotrofný (kyslý)

A/B hemioligotrofný

B mezotrofný (živný)

B/C heminitrofilný

C nitrofilný (javorový)

D alkalofilný (vápencový)

súbor „a“ (kyslý)

súbor „c“ (nitrofilný)

Úživnosť lesných poľovných revírov pre raticovú zver

Prírodné pomery lesných ekosystémov a ich vlastnosti vo vzťahu k úživnosti pre raticovú zver najlepšie charakterizujú **typologické jednotky** – skupiny lesných typov (SLT), resp. lesné typy (LT).

LT = súbor lesných biocenóz, pôvodných a pozmenených a ich vývojových štádií vrátane prostredia, teda biogeocenóz vývojove k sebe patriacich. Je to časť lesa, alebo jeho plochy, ktorá patrí jedinému typu pôvodnej lesnej biogeocenózy, s jednotnými ekologickými, či životnými (rastovými) podmienkami.

Jednotlivé SLT sa združujú do vegetačných stupňov a edaficko-trofických radov a medziradov.

Úživnosť lesných poľovných revírov pre raticovú zver

Prírodné pomery (vlastnosti lesného prostredia)

Kvalitatívne triedy pre jeleniu zver
podľa ekologickej mriežky skupín
lesných typov Slovenska

I. kvalitatívna trieda

II. kvalitatívna trieda

III. kvalitatívna trieda

IV. kvalitatívna trieda

Vegetačné stupne	Edaficko-trofické rady a medzirady; Skupiny lesných typov (ha)						zvlášť. rázu	a kyslý	c živný
	A kyslý	A/B prechodný	B živný	B/C prechodný	C nitrofilný	D			
1. dubový 84070 ha 4,56%	PIQ 3252 Q 9001		CQ 59284	CQ ac 3068	CAc n.st. 30	CoQ pub 5586 CoQ car 2933 CoQ ac 916	BQ 2714 BAI 2544 AP 3595 PIL 517	FrAl 3247 Ali 1372 St 49 SAI 2815	
2. bk – dubový 267719 ha 14,52%	Fq n.st. 6288		FQ 244424	FQ ac 8367	CAc v.st. 2424	CoQ fag 4311 FQ de 1855 Pide n.st. 50		QFr 4638 UFrp 3949 UFrc 17038 U 1093	
3. db – bukový 438111 ha 23,76%	Fq v.st. 11619 QP i n.st. 125		QF 218534 Fp n.st. 167962 PPI n.st. 550	QF til 19882	TAc n.st. 9813	CoF 2887 QF de 4452 Pide v.st. 2287			
4. bukový 384359 ha 20,84%	QPi v.st. 299 Fqa 10700 Fa 5478 Aq 242	AQF 37	Fp v.st. 131430 Ft 162893 PPI v.st. 3500 AQ 1881	F til 37469	TAc v.st. 10366	Fde n.st. 18158			
5. jd – bukový 390568 ha 21,18%	Fap n.st. 24398 PiP n.st. 5875 Pa n.st. 3148 Facid n.st. 89	FA n.st. 120454 PA n.st. 4511 F hum n.st. 2	AF n.st. 157666 AcA n.st. 2	FAc n.st. 39868 AAc n.st. 8 FAc hum n.st. 26	FrAc n.st. 5504	Fde v.st. 27809 PPide 1001 PAde 95 PAc 114			
6. sm - bk - jd 176031 ha 9,55%	Fap v.st. 27812 PiP v.st. 201 Pa v.st. 8489 Facid v.st. 132 LP n.st. 2415	FA v.st. 62812 PA v.st. 4196 F hum v.st. 2260	AF v.st. 24425 AcA v.st. 23	FAc v.st. 18476 FAc hum v.st. 5700 AAc v.st. 3 AcP n.st. 35	FrAc v.st. 2228	FP n.st. 13410 Pac 2277 PiL n.st. 1137			
7. smrekový 39876 ha 2,16%	SP 27226 LP v.st. CP 1478			AcP v.st. 8778		FP v.st. 2183 PiL v.st. 211			
8. kosodrevi- nový 19532 ha 1,07%	M 12901 PM 2078 CM 2592			RM 669		Me 1292			
1843837 ha Spolu	165838 ha 9,00%	194270 ha 10,54%	1172574 ha 63,59%	144255 ha 7,82%	30365 ha 1,65%	92964 ha 5,04%	9370 ha 0,51%	34201 ha 1,85%	

Úživnosť lesných poľovných revírov pre raticovú zver

Prírodné pomery (vlastnosti lesného prostredia)

Kvalitatívne triedy pre srnčiu zver
podľa ekologickej mriežky skupín
lesných typov Slovenska

I. kvalitatívna trieda

II. kvalitatívna trieda

III. kvalitatívna trieda

IV. kvalitatívna trieda

Vegetačné stupne	Edaficko-trofické rady a medzirady; Skupiny lesných typov (ha)						a kyslý	c živný
	A kyslý	A/B prechodný	B živný	B/C prechodný	C nitrofilný	D zvlášť. rázu		
1. dubový 84070 ha 4,56%	PIQ 3252		CQ 59284	CQ ac 3068	CAC n.st. 30	CoQ pub 5586 CoQ car 2933 CoQ ac 916	BQ 2714 BAI 2544 AP 3595	FrAl 3247 Ali 1372 St 49
2. bk – dubový 267719 ha 14,52%	Q 9001		FQ 244424	FQ ac 8367	CAC v.st. 2424	CoQ fag 4311 FQ de 1855 Pide n.st. 50	Pil 517	SAI 2815 QFr 4638 UFrp 3949 UFrc 17038 U 1093
3. db – bukový 438111 ha 23,76%	Fq v.st. 11619		QF 218534 Fp n.st. 167962 PPI n.st. 550	QF til 19882	TAc n.st. 9813	CoF 2887 QF de 4452 Pide v.st. 2287		
4. bukový 384359 ha 20,84%	QPi n.st. 125		Fp v.st. 131430	F til 37469	TAc v.st. 10366	Fde n.st. 18158		
	QPi v.st. 299 Fqa 10700 Fa 5478 Aq 242	AQF 37	Ft 162893 PPI v.st. 3500 AQ 1881	AQ til 1906				
5. jd – bukový 390568 ha 21,18%	Fap n.st. 24398 PiP n.st. 5875 Pa n.st. 3148 Facid n.st. 89	FA n.st. 120454 PA n.st. 4511 F hum n.st. 2	AF n.st. 157666 AcA n.st. 2	FAC n.st. 39868 AAc n.st. 8 FAC hum n.st. 26	FrAc n.st. 5504	Fde v.st. 27809 PPide 1001 PAde 95 PAc 114		
6. sm - bk - jd 176031 ha 9,55%	Fap v.st. 27812 PiP v.st. 201 Pa v.st. 8489 Facid v.st. 132 LP n.st. 2415	FA v.st. 62812 PA v.st. 4196	AF v.st. 24425 AcA v.st. 23	FAC v.st. 18476 FAC hum v.st. 5700 AAc v.st. 3 AcP n.st. 35	FrAc v.st. 2228	FP n.st. 13410 Pac 2277 PiL n.st. 1137		
7. smrekový 39876 ha 2,16%	SP 27226 LP v.st. CP 1478			AcP v.st. 8778		FP v.st. 2183 PiL v.st. 211		
8. kosodrevi- nový 19532 ha 1,07%	M 12901 PM 2078 CM 2592			RM 669		Mc 1292		
1843837 ha Spolu	165838 ha 9,00%	194270 ha 10,54%	1172574 ha 63,59%	144255 ha 7,82%	30365 ha 1,65%	92964 ha 5,04%	9370ha 0,51%	34201 ha 1,85%

Úživnosť lesných poľovných revírov pre raticovú zver

Prírodné pomery (vlastnosti lesného prostredia)

Kvalitatívne triedy pre diviačiu zver
podľa ekologickej mriežky skupín
lesných typov Slovenska

I. kvalitatívna trieda

II. kvalitatívna trieda

III. kvalitatívna trieda

IV. kvalitatívna trieda

Vegetačné stupne	Edaficko-trofické rady a medzirady; Skupiny lesných typov (ha)						a kyslý	c živný
	A kyslý	A/B prechodný	B živný	B/C prechodný	C nitrofilný	D zvlášť. rázu		
1. dubový 84070 ha 4,56%	PIQ 3252		CQ 59284	CQ ac 3068	CAc n.st. 30	CoQ pub 5586 CoQ car 2933 CoQ ac 916	BQ 2714 BAI 2544 AP 3595	FrAl 3247 Ali 1372 St 49
	Q 9001							
2. bk – dubový 267719 ha 14,52%	Fq n.st. 6288		FQ 244424	FQ ac 8367	CAc v.st. 2424	CoQ fag 4311 FQ de 1855 Pide n.st. 50	Pil 517	SAI 2815 QFr 4638 UFrp 3949 UFrc 17038 U 1093
3. db – bukový 438111 ha 23,76%	Fq v.st. 11619		QF 218534 Fp n.st. 167962 PPI n.st. 550	QF til 19882	TAc n.st. 9813	CoF 2887 QF de 4452 Pide v.st. 2287		
	QPi n.st. 125							
4. bukový 384359 ha 20,84%	QPi v.st. 299 Fqa 10700 Fa 5478 Aq 242	AQF 37	Fp v.st. 131430 Ft 162893 PPI v.st. 3500 AQ 1881	F til 37469	TAc v.st. 10366	Fde n.st. 18158		
5. jd – bukový 390568 ha 21,18%	Fap n.st. 24398 PIp n.st. 5875 Pa n.st. 3148 Facid n.st. 89	FA n.st. 120454 PA n.st. 4511 F hum n.st.	AF n.st. 157666 AcA n.st. 2	FAc n.st. 39868 AAc n.st. 8 FAC hum n.st. 26	FrAc n.st. 5504	Fde v.st. 27809 PPide 1001 PAde 95 PAc 114		
6. sm - bk - jd 176031 ha 9,55%	Fap v.st. 27812 PIp v.st. 201 Pa v.st. 8489 Facid v.st. 132 LP n.st. 2415	FA v.st. 62812 PA v.st. 4196	AF v.st. 24425 AcA v.st. 23	FAc v.st. 18476 FAC hum v.st. 5700 AAc v.st. 3 AcP n.st. 35	FrAc v.st. 2228	FP n.st. 13410 Pac 2277 PiL n.st. 1137		
7. smrekový 39876 ha 2,16%	SP 27226 LP v.st. CP 1478			AcP v.st. 8778		FP v.st. 2183 PiL v.st. 211		
8. kosodrevi- nový 19532 ha 1,07%	M 12901 PM 2078 CM 2592			RM 669		Mc 1292		
1843837 ha Spolu	165838 ha 9,00%	194270 ha 10,54%	1172574 ha 63,59%	144255 ha 7,82%	30365 ha 1,65%	92964 ha 5,04%	9370 ha 0,51%	34201 ha 1,85%

Úživnosť lesných poľovných revírov pre raticovú zver

Prírodné pomery (vlastnosti lesného prostredia)

Kvalitatívne triedy pre danieliu zver podľa ekologickej mriežky skupín lesných typov Slovenska

I. kvalitatívna trieda

II. kvalitatívna trieda

III. kvalitatívna trieda

IV. kvalitatívna trieda

Vegetačné stupne	Edaficko-trofické rady a medzirády: Skupiny lesných typov (ha)						a kyslý	c živný
	A kyslý	A/B prechodný	B živný	B/C prechodný	C nitrofilný	D zvlášť. rázu		
1. dubový 84070 ha 4,56%	PIQ 3252 Q 9001		CQ 59284	CQ ac 3068	CAC n.st. 30	CoQ pub 5586 CoQ car 2933 CoQ ac 916	BQ 2714 BAL 2544 AP 3595 Pil 517	FrAl 3247 Ali 1372 Sf 49 SAl 2815 QFr 4638 UFRp 3949 UFre 17038 U 1093
2. bk – dubový 267719 ha 14,52%	Fq n.st. 6288		FQ 244424	FQ ac 8367	CAC v.st. 2424	CoQ fag 4311 FQ de 1855 Pide n.st. 50		
3. db – bukový 438111 ha 23,76%	Fq v.st. 11619 QPi n.st. 125		QF 218534 Fp n.st. 167962 PPI n.st. 550	QF til 19882	TAc n.st. 9813	CoF 2887 QF de 4452 Pide v.st. 2287		
4. bukový 384359 ha 20,84%	QPi v.st. 299 Fqa 10700 Fa 5478 Aq 242	AQF 37	Fp v.st. 131430 Ft 162893 PPI v.st. 3500 AQ 1881	F til 37469	TAc v.st. 10366	Fde v.st. 18158		
5. jd – bukový 390568 ha 21,18%	Fap n.st. 24398 PIP n.st. 5875 Pa n.st. 3148 Facid n.st. 89	FA n.st. 120454 PA n.st. 4511 Fhum n.st.	AF n.st. 157666 AcA n.st. 2	FAC n.st. 39868 AAc n.st. 8 FAC hum n.st. 26	FrAc n.st. 5504	Fde v.st. 27809 PPide 1001 PAde 95 PAc 114		
6. sm - bk - jd 176031 ha 9,55%	Fap v.st. 27812 PIP v.st. 201 Pa v.st. 8489 Facid v.st. 132 LP n.st. 2415	FA v.st. 62812 PA v.st. 4196 Fhum v.st. 2260	AF v.st. 24425 AcA v.st. 23	FAC v.st. 18476 FAC hum v.st. 5700 AAc v.st. 3 AcP n.st. 35	FrAc v.st. 2228	FP n.st. 13410 Pac 2277 PiL n.st. 1137		
7. smrekový 39876 ha 2,16%	SP 27226 LP v.st. CP 1478			AcP v.st. 8778		FP v.st. 2183 PiL v.st. 211		
8. kosodrevinový 19532 ha 1,07%	M 12901 PM 2078 CM 2592			RM 669		Mc 1292		
1843837 ha Spolu	165838 ha 9,00%	194270 ha 10,54%	1172574 ha 63,59%	144255 ha 7,82%	30365 ha 1,65%	92964 ha 5,04%	9370ha 0,51%	34201 ha 1,85%

Úživnosť lesných poľovných revírov pre raticovú zver

Prírodné pomery (vlastnosti lesného prostredia)

Kvalitatívne triedy pre mufloniú zver podľa ekologickej mriežky skupín lesných typov Slovenska

I. kvalitatívna trieda

II. kvalitatívna trieda

III. kvalitatívna trieda

IV. kvalitatívna trieda

Vegetačné stupne	Edaficko-trofické rady a medzirady; Skupiny lesných typov (ha)						a kyslý	c živný
	A kyslý	A/B prechodný	B živný	B/C prechodný	C nitrofilný	D zvlášť. rázu		
1. dubový 84070 ha 4,56%	PIQ 3252 Q 9001		CQ 59284	CQ ac 3068	CAC n.st. 30	CoQ pub 5586 CoQ car 2933 CoQ ac 916	BQ 2714 BAL 2544 AP 3595 Pil 517	FrAl 3247 Ali 1372 Sf 49 SAl 2815 QFr 4638 UFRp 3949 UFrc 17038 U 1093
2. bk – dubový 267719 ha 14,52%	Fq n.st. 6288		FQ 244424	FQ ac 8367	CAC v.st. 2424	CoQ fag 4311 FQ de 1855 Pide n.st. 50		
3. db – bukový 438111 ha 23,76%	Fq v.st. 11619 QP i n.st. 125		QF 218534 Fp n.st. 167962 PPI n.st. 550	QF til 19882	TAc n.st. 9813	CoF 2887 QF de 4452 Pide v.st. 2287		
4. bukový 384359 ha 20,84%	QP i v.st. 299 Fqa 10700 Fa 5478 Aq 242	AQF 37	Fp v.st. 131430 Ft 162893 PPI v.st. 3500 AQ 1881	F til 37469	TAc v.st. 10366	Fde n.st. 18158		
5. jd – bukový 390568 ha 21,18%	Fap n.st. 24398 PIP n.st. 5875 Pa n.st. 3148 Facid n.st. 89	FA n.st. 120454 PA n.st. 4511 Fhum n.st.	AF n.st. 157666 AcA n.st. 2	FAC n.st. 39868 AAc n.st. 8 FAC hum n.st. 26	FrAc n.st. 5504	Fde v.st. 27809 PPide 1001 PAde 95 PAc 114		
6. sm - bk - jd 176031 ha 9,55%	Fap v.st. 27812 PIP v.st. 201 Pa v.st. 8489 Facid v.st. 132 LP n.st. 2415	FA v.st. 62812 PA v.st. 4196 Fhum v.st. 2260	AF v.st. 24425 AcA v.st. 23	FAC v.st. 18476 FAC hum v.st. 5700 AAc v.st. 3 AcP n.st. 35	FrAc v.st. 2228	FP n.st. 13410 Pac 2277 PiL n.st. 1137		
7. smrekový 39876 ha 2,16%	SP 27226 LP v.st. CP 1478			AcP v.st. 8778		FP v.st. 2183 PiL v.st. 211		
8. kosodrevinový 19532 ha 1,07%	M 12901 PM 2078 CM 2592			RM 669		Mc 1292		
1843837 ha Spolu	165838 ha 9,00%	194270 ha 10,54%	1172574 ha 63,59%	144255 ha 7,82%	30365 ha 1,65%	92964 ha 5,04%	9370ha 0,51%	34201 ha 1,85%

Úživnosť lesných poľovných revírov pre raticovú zver

- **jelenia zver** má vhodné podmienky od 1. až po 6. lesný vegetačný stupeň
- **ostatné druhy raticovej zveri** v nižšie ležiacich lesných vegetačných stupňoch (v 1. až 3., resp. 4.); vo vyšších lesných vegetačných stupňoch sú pre ne podmienky suboptimálne, resp. pesimálne
- v **kyslom** pôdnom prostredí sú do určitej miery najhoršie podmienky pre všetky druhy raticovej zveri (v menšej miere vyhovuje len diviačej a jelenej zveri)
- rovnaká situácia je aj v medzirade A/B, okrem jelenej zveri
- najpriaznivejšie pôdne prostredie pre všetky druhy raticovej zveri je **živné**
- v **nitrofilnom** sú priaznivé podmienky pre všetky druhy raticovej zveri len v 1. a 2. vegetačnom stupni, pri jelenej zveri aj v 5. a 6.
- v pôdnom prostredí **zvláštneho (vápencového) rázu** priaznivé podmienky pre diviačiu a muflóniu zver, v 4. a 5. lesnom vegetačnom stupni aj pre jeleniu

Úživnosť lesných poľovných revírov pre raticovú zver

Stav vegetácie (lesných porastov)

- premenlivý charakter, najmä v dôsledku hospodárskej činnosti človeka
- lesné porasty sa v porovnaní s pôvodným stavom (z čoho vychádza lesnícka typológia) podstatne zmenili
- prírodné, resp. prirodzené lesy majú spravidla pestrejšie zloženie drevín, bylín, tráv, čo najlepšie vyhovuje takmer všetkým druhom raticovej zveri

Skupina lesov	Podiel na výmere lesov (%)
Pralesy	1
Pozmenené prírodné lesy	49
Poloprirodzené lesy	49
Produkčné plantáže	1

Úživnosť lesných poľovných revírov pre raticovú zver

Stav vegetácie (lesných porastov)

- najlepšie podmienky sú v zmiešaných listnatých porastoch s bohatou krovitou etážou
- v smrekových monokultúrach sú podmienky najhoršie a zvyšujú sa škody na lesných porastoch

Skupina lesov	Podiel na výmere lesov (%)
ihličnaté monokultúry	20,2
listnaté monokultúry	43,9
prevažne ihličnaté	7,0
prevažne listnaté	8,4
zmiešané lesy	20,1
holiny	0,4

Úživnosť lesných poľovných revírov pre raticovú zver

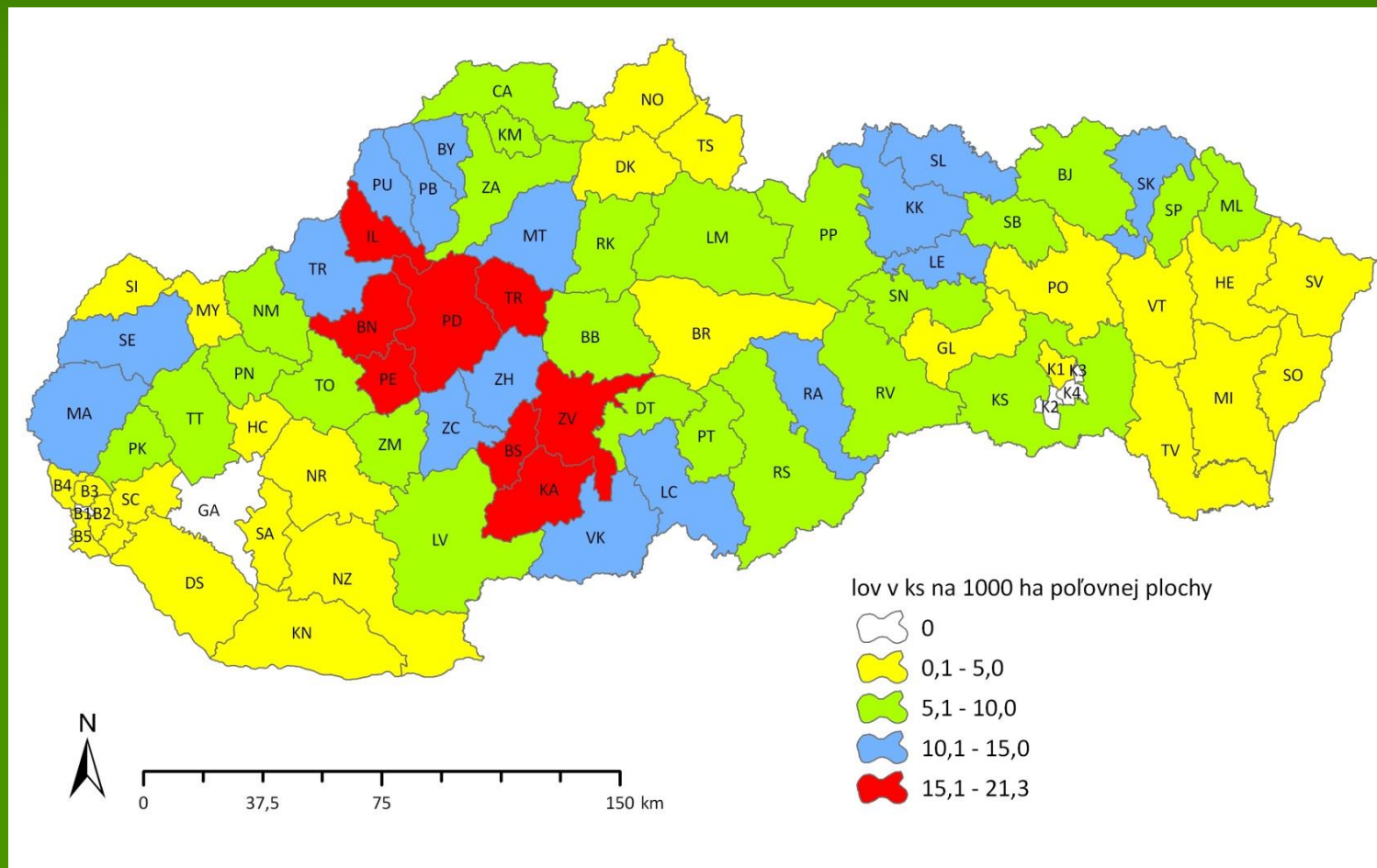
Stav vegetácie (lesných porastov)

- v pôvodných lesoch hlavná drevina buk a dub
- smrek v zmiešaných porastov s bukom a jedľou; ako hlavná drevina len v smrekovom LVS
- ostatné dreviny súčasť lesných porastov podľa schopnosti obsadiť disponibilný priestor v kompetícii s inými drevinami v nadväznosti na prírodné podmienky stanovišťa

Drevina	Pôvodné (%)	Skutočné (%)	Drevina	Pôvodné (%)	Skutočné (%)
smrek/jedľa	4,9/14,1	23,4/4,1	duby	19,9	13,1
borovica/smrekovec	0,7/0,1	6,8/2,5	buk/hrab	48,0/2,6	33,2/5,9
ostatné ihličnaté	0,9	1,0	javor/jaseň	3,2/0,4	2,4/1,6
ihličnaté spolu	20,7	37,8	agát/breza	-/0,1	1,7/1,5
			topoľ	0,1	0,9
			ostatné listnaté	5,0	1,9
			listnaté spolu	79,3	62,2

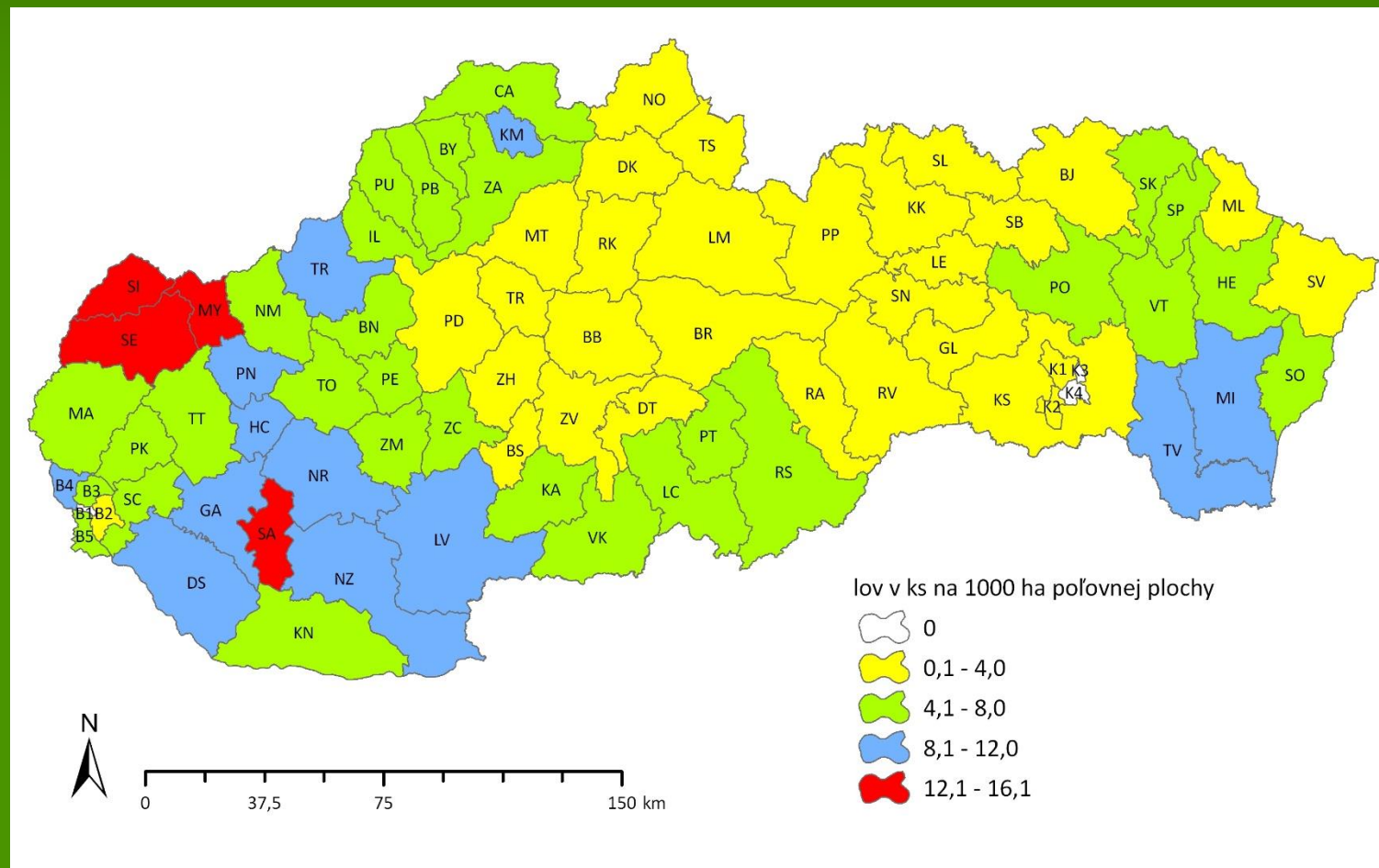
Úživnosť lesných poľovných revírov pre raticovú zver

Produkcia jelenej zveri podľa okresov

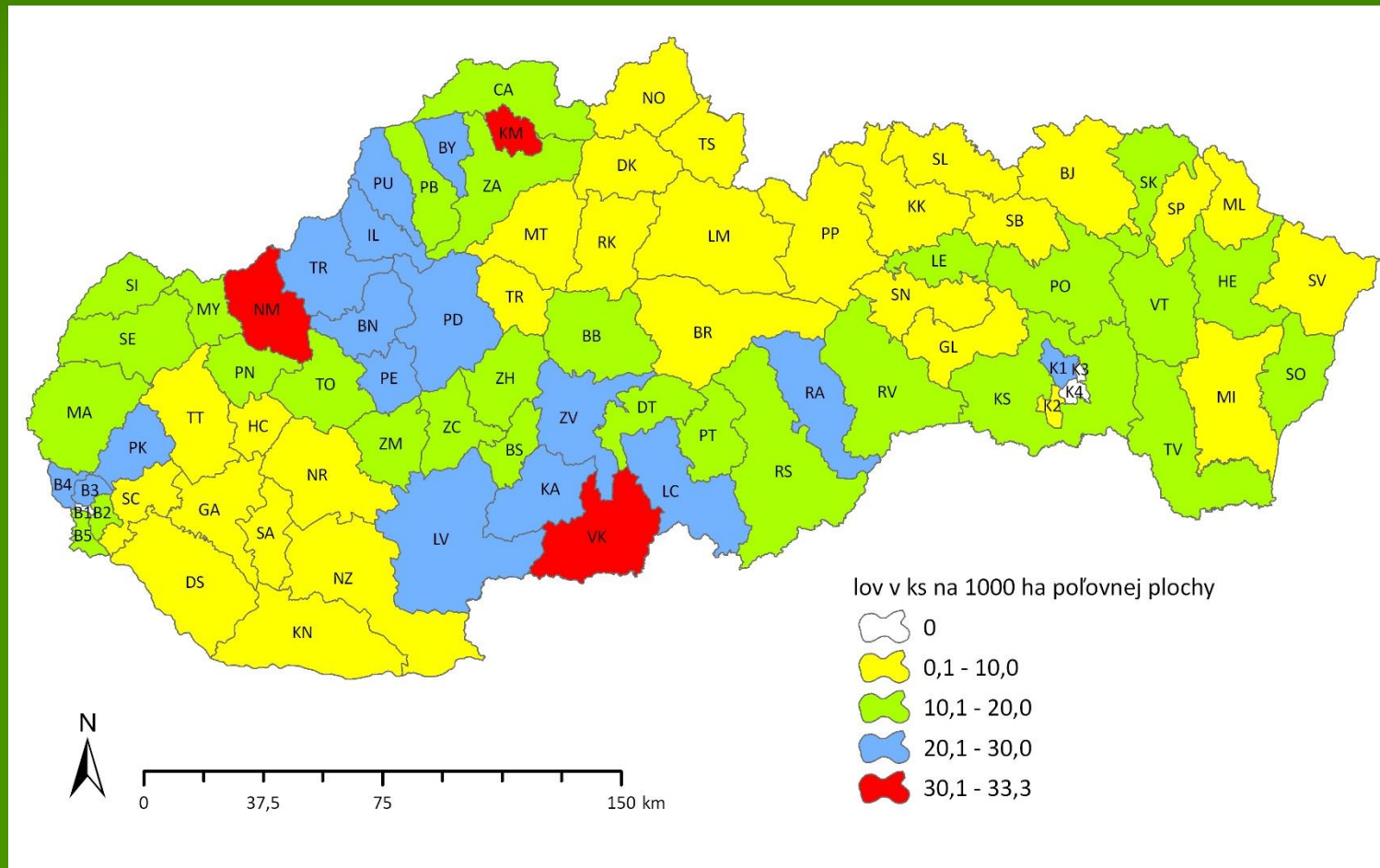
Úživnosť lesných poľovných revírov pre raticovú zver

Produkcia srnčej zveri podľa okresov

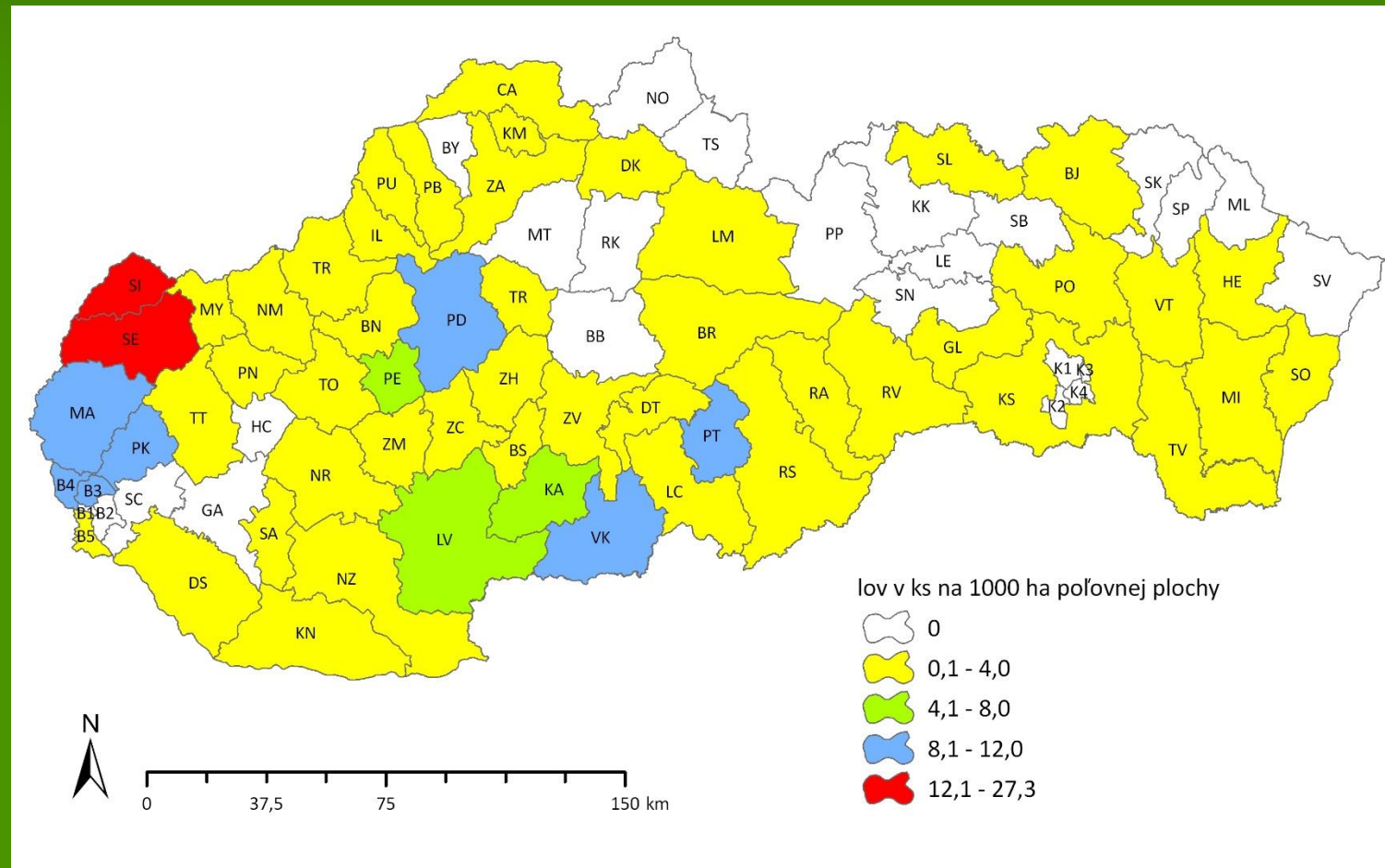
Úživnosť lesných poľovných revírov pre raticovú zver

Produkcia diviačej zveri podľa okresov

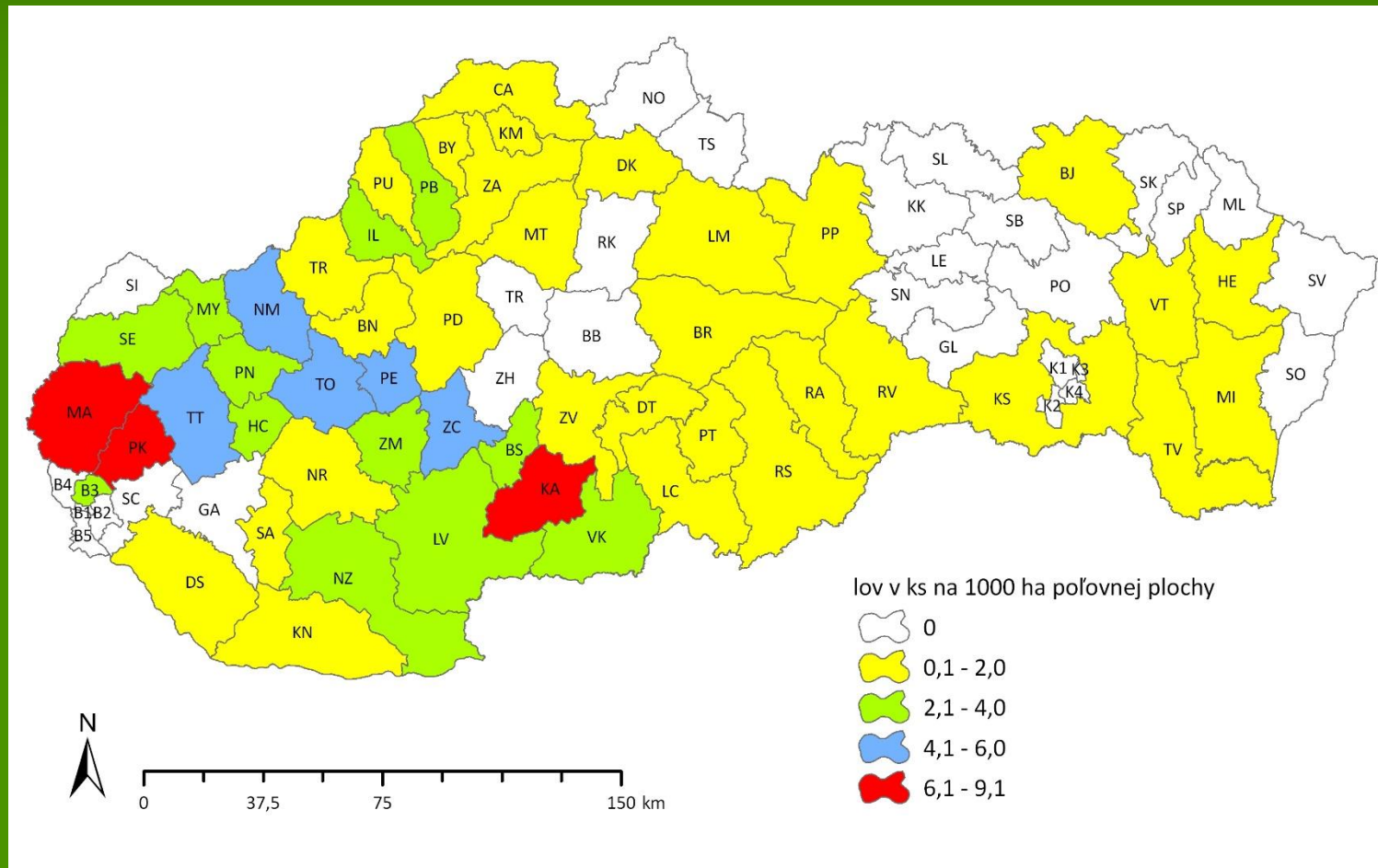
Úživnosť lesných poľovných revírov pre raticovú zver

Produkcia danielovej zveri podľa okresov

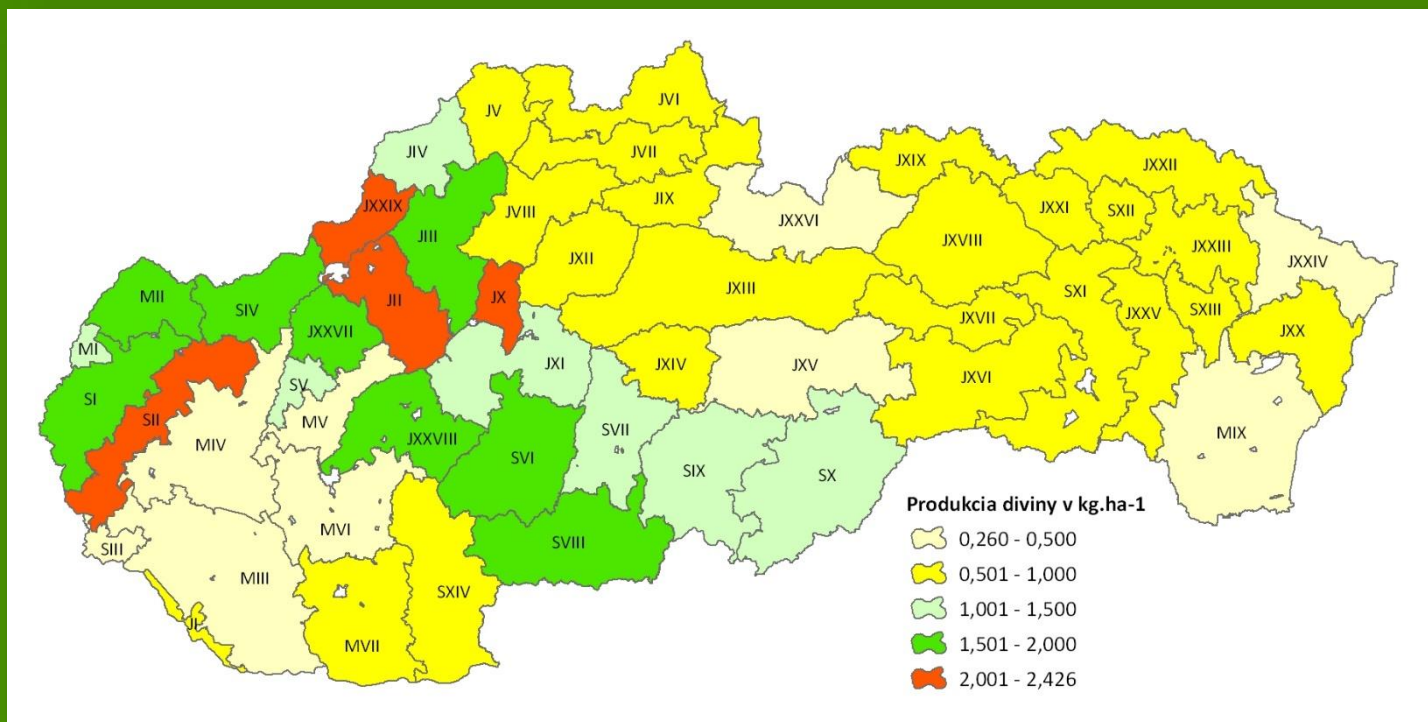
Úživnosť lesných poľovných revírov pre raticovú zver

Produkcia muflonej zveri podľa okresov

Úživnosť lesných poľovných revírov pre raticovú zver

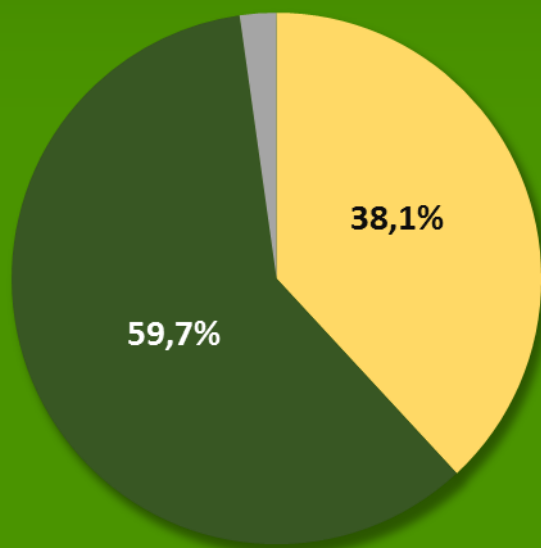
Produkcia poľovnej zveri podľa poľovných oblastí

Úživnosť agrárnych poľovných revírov pre zver

Poľovná plocha poľovných oblastí

Jelenie PO

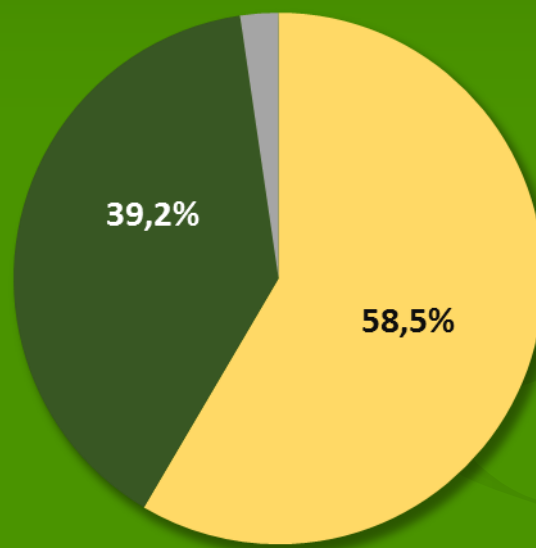

2,48 mil. ha

LP 1,48 mil. ha

PP 0,94 mil. ha

Srnčie PO

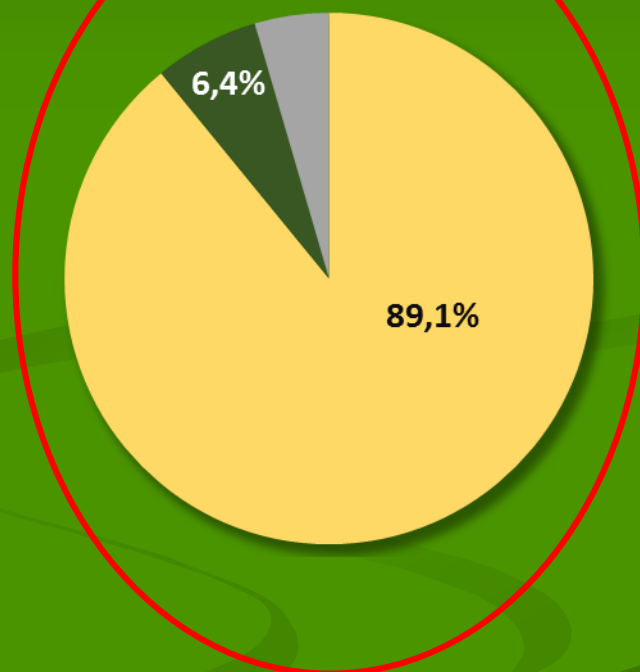

1,06 mil. ha

LP 0,42 mil. ha

PP 0,62 mil. ha

PO pre malú zver

0,85 mil. ha

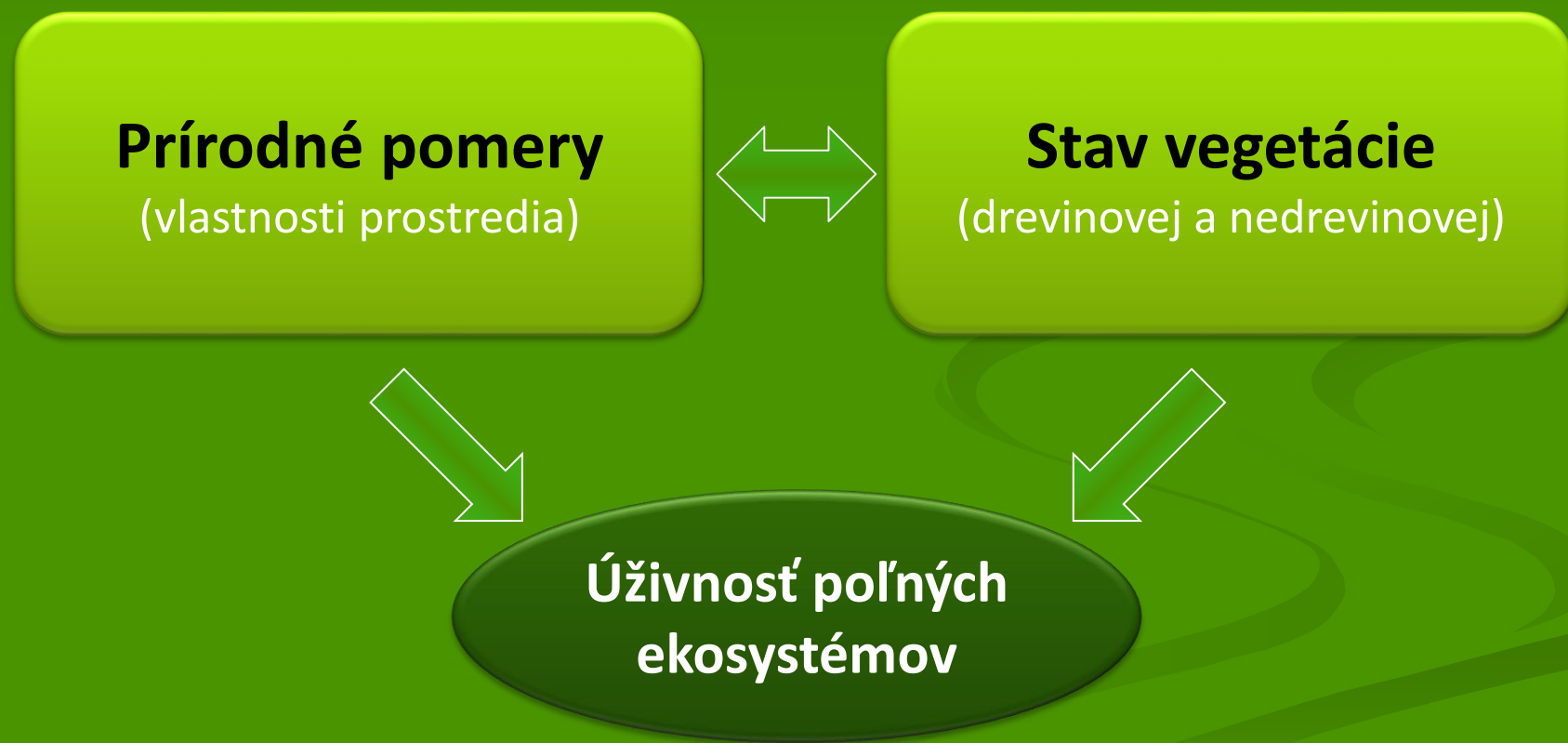
LP 0,05 mil. ha

PP 0,76 mil. ha

■ PP ■ LP ■ iné

Úživnosť agrárnych poľovných revírov pre zver

Úživnosť (kvalitu) agrárnych (poľných) ekosystémov a prirodzený výskyt poľnej zveri v agrárnych poľovných revíroch determinujú:

Úživnosť agrárnych poľovných revírov pre zver

Prírodné pomery
(vlastnosti prostredia)

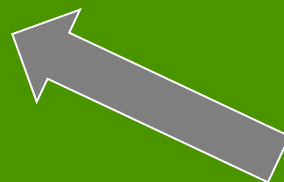
- majú relatívne stabilný charakter

klimatické pomery

vlastnosti pôd
(zrornosť, reakcia pôd)

agroklimatické regióny

hlavné pôdne jednotky

Úživnosť agrárnych poľovných revírov pre zver

Prírodné pomery (vlastnosti prostredia)

Agroklimatické regióny

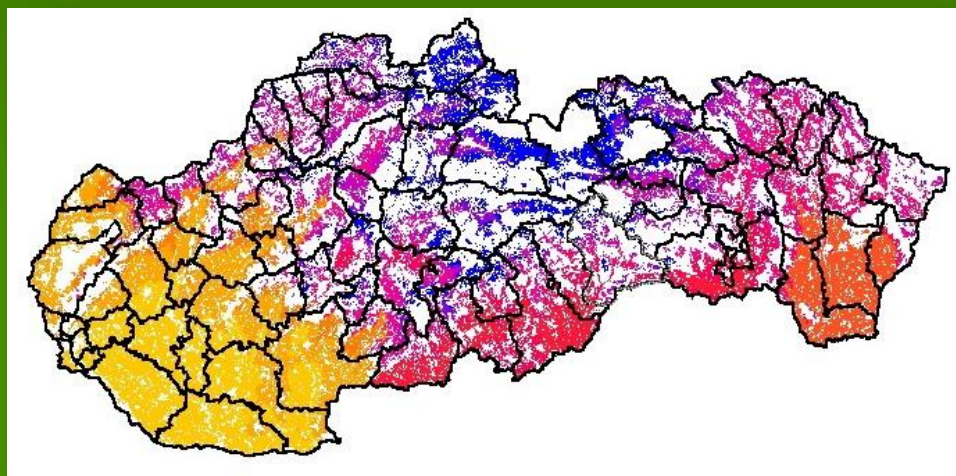
- vymedzené podľa nadmorskej výšky, množstva zrážok a teploty

Agroklimatický región	TS > 10°C	td > 5°C [dni]	VI – VIII [mm]	T _{jan.} [°C]	T _{veget.} [°C]
00 – veľmi teplý, veľmi suchý, nížinný	>3000	242	200	-3	16 - 17
01 – teplý, veľmi suchý nížinný	3000 - 2800	237	200 - 150	-4	15 - 17
02 – dostatočne teplý, suchý, pahorkatinový	2800 - 2500	231	150 - 100	-4	15 - 16
03 – teplý, veľmi suchý, nížinný	3160 - 2800	232	200 - 150	-7	15 - 17
04 – teplý, veľmi suchý, kotlinový	3030 - 2800	229	200 - 100	-6	15 - 16
05 – pomerne teplý, suchý, kotlinový, kontinentálny	2800 - 2500	222	150 - 100	-8	14 - 15
06 – pomerne teplý, mierne suchý, vrchovinový, kontinentálny	2800 - 2500	224	100 - 50	-8	14 - 15
07 – mierne teplý, mierne vlhký	2500 - 2200	215	100 - 0	-7	13 - 15
08 – mierne chladný, mierne vlhký	2200 - 2000	208	100 - 0	-9	12 - 14
09 – chladný, vlhký	2000 - 1800	202	60 - 50	-10	12 - 13

Úživnosť agrárnych poľovných revírov pre zver

Prírodné pomery
(vlastnosti prostredia)

Agroklimatické regióny

Kraj	Agroklimatický región [%]									
	00	01	02	03	04	05	06	07	08	09
Bratislavský	44,6	45,7	8,7	-	-	-	-	-	-	-
Trnavský	54,6	30,9	12,0	-	-	-	-	2,5	0,01	-
Trenčiansky	-	8,3	33,9	-	-	-	-	37,2	13,6	4,3
Nitriansky	53,1	37,9	7,8	-	-	0,01	-	1,0	0,1	0,04
Žilinský	-	-	-	-	-	-	-	9,9	20,4	17,5
Banskobystrický	-	0,3	4,1	-	24,6	21,0	-	16,0	9,6	7,9
Prešovský	-	-	-	3,4	0,1	1,9	25,7	20,9	14,9	12,0
Košický	-	-	-	49,7	7,6	16,6	4,2	7,3	7,6	3,4

Úživnosť agrárnych poľovných revírov pre zver

Prírodné pomery
(vlastnosti prostredia)

Hlavné pôdne jednotky

ľahké (výsušné)

stredne ťažké

ťažké

veľmi ťažké

s neutrálnou a zásaditou reakciou

kyslé až veľmi kyslé

sezónne výrazne zamokrené

poškodené emisiami

Úživnosť agrárnych poľovných revírov pre zver

Stav vegetácie (drevinovej a nedrevinovej)

- výrazne premenlivý charakter v dôsledku hospodárskej činnosti človeka
- druhy poľnohospodárskych pozemkov
- pestované poľnohospodárske kultúry
- prítomnosť drevín na nelesnej pôde, tzv. trvalej drevinovej zelene

Druhy poľnohospodárskych pozemkov	Výmera v ha (% podiel na výmere)	z toho využívané ha (%)
Orná pôda	1 411 294 (59 %)	1 350 180 (95,7 %)
Trvalé trávne porasty	858 601 (36 %)	520 581 (60,6 %)
Vinice, chmeľnice, ovocné sady, záhrady	119 721 (5 %)	50 802 (42,4 %)
Spolu	2 389 616	1 921 563 (80,4 %)

Úživnosť agrárnych poľovných revírov pre zver

- súčasný stav poľnohospodárskej krajiny nevytvára vhodné podmienky biotopu malej zveri, ktoré sú jedným z limitujúcich faktorov jej úspešnej produkcie
- veľkoplošné poľnohospodárstvo prinieslo hromadnú likvidáciu krajinnej zelene (chýbajú najmä remízky a vetrolamy, ktoré tvorili ucelené ekosystémy pre širokú škálu rastlinných a živočíšnych druhov)
- obmedzil sa počet pestovaných plodín, čím sa ochudobnila potravinová základňa zveri
- následkom je nielen pokles početnosti malej zveri, ale aj celkové ochudobnenie krajiny o mnohé druhy flóry a fauny
- biodiverzita agrárnej krajiny, ako trofická tak aj topická, extrémne poklesla
- nedostatok potravy núti robiť zver zvýšené škody na poliach (aj na lese) a podnikať potravné migrácie, čo je pre druhy s malým domovským okrskom (napr. zajac) neprirodzené a vedie k zvýšenej chorobnosti a úhynom; nedostatok potravy vzniká aj po žatve, tzv. požatvový šok, a to nie len potravný, ale aj úkrytový

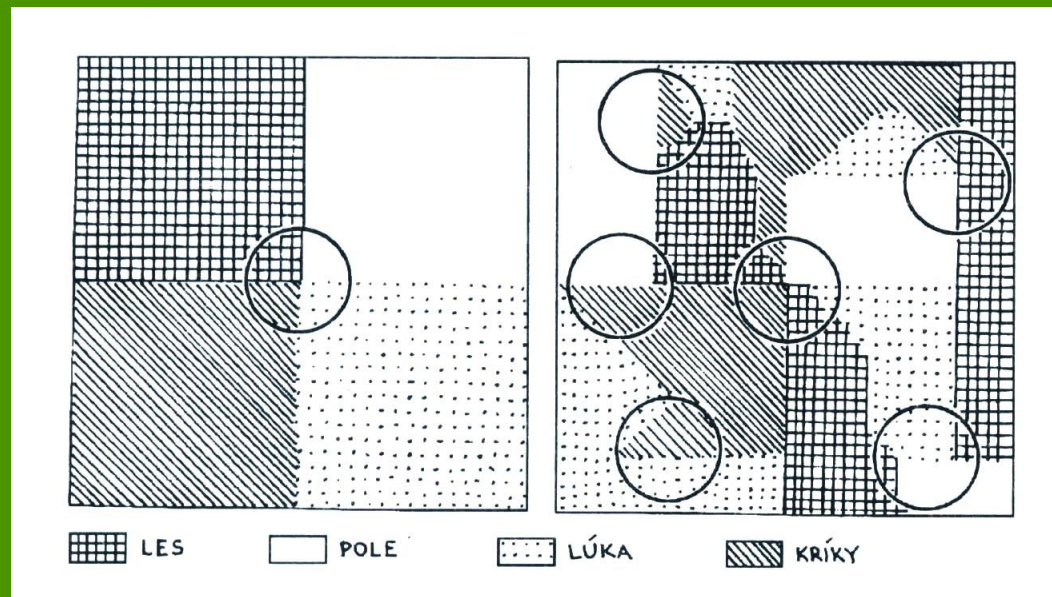
Úživnosť agrárnych poľovných revírov pre zver

Negatívnymi intenzifikačnými opatreniami v poľnohospodárstve boli:

- kolektivizácia a vytvorenie veľkoplošného poľnohospodárstva, v dôsledku čoho sa podstatne znížila biodiverzita poľnohospodárskej krajiny zánikom ekotónov, čo sú rozhrania medzi rôznymi rastlinnými formáciami, kde je biodiverzita najväčšia
- koncentrácia a špecializácia výroby, ktorá znižovala počet plodín pestovaných na určitom územnom celku
- zvyšovanie stupňa mechanizácie a chemizácie rastlinnej výroby, vrátane intenzity hnojenia pôdy priemyselnými hnojivami, najmä dusíkom a aplikáciou herbicídov a insekticídov vymizli divo rastúce rastliny (buriny) a živočíchy na ne viazané, najmä hmyz, čím sa ochudobnila potravná báza zveri a celková úživnosť poľovných revírov

Edge effect (okrajový efekt)

- striedanie (prelínanie) sa dvoch resp. viacerých typov biotopov
- vytváranie okrajovej (hraničnej) línie tzv. ekotónov
- významný ekologický faktor pre uspokojenie trofických a topických nárokov zveri
- kde sa dva odlišné biotopy stýkajú, okraj vytvára priaznivejšie prostredie pre zver, počet druhov, hustota a biomasa je vyššia

Edge effect (okrajový efekt)

Rakúsko

Slovensko

Zhrnutie

Pre raticovú zver sú v lesných poľovných revíroch pomerne priaznivé životné podmienky. Lesné prostredie neutrpelo rozvojom ľudskej civilizácie natoľko ako agrárne prostredie.

Naopak, životné prostredie poľnej zveri bolo negatívnymi antropogénnymi vplyvmi, súvisiacimi predovšetkým s intenzifikáciou poľnohospodárstva narušené oveľa viac ako životné prostredie lesnej zveri.